

Az állattartó létesítményeket az alábbi jogszabályi helyek alapján kell benépesíteni, illetve újra telepíteni:

Újonnan létesítendő létesítmény esetén:

1. Minden állattartó telep létesítését megelőzően **építési engedély** beszerzése szükséges az építésügyi hatóságtól, a járási állategészségügyi hatóság előzetes **szakhatósági hozzájárulásával**, az *Állategészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet* (továbbiakban: ÁSZ) 2. § (1) pont és 2. függeléke alapján.
2. Minden állattartó köteles **bejelenteni** az adatait az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek engedélyezés, illetve **nyilvántartásba vétel - regisztráció** - céljából (ez a hatóság részéről határozattal, ill. végzéssel történik, az *általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény* (továbbiakban: ÁKR), és az *élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény* (továbbiakban: ÉLTV) 18. § (5) pontja alapján. Az *Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről* („Állategészségügyi rendelet”, továbbiakban: AHL) IV. része szintén a létesítmények nyilvántartásba vételi kötelezettségét írja elő, még az állattartó **tevékenység megkezdése előtt** (AHL 84. cikk (1) pont). (3. cikk 27. pont: „létesítmény”: olyan helyszín, építmény, vagy – szabadban való tartás esetén – bármely olyan környezet vagy hely, ahol ideiglenesen vagy állandó jelleggel állatokat vagy szaporítóanyagot tartanak, a következők kivételével: a) olyan háztartások, ahol kedvtelésből tartott állatokat tartanak; b) állatorvosi praxisok vagy klinikák). A nyilvántartásba vétel *a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló az 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet* előírásai szerint történik, a Tenyészet Információs Rendszerben, röviden: TIR (ezen belül a BIR) rendszerekben, valamint a NÉBIH FELIR rendszerében.
3. Bizonyos állattartó létesítmények a regisztráción felül **engedélykötelesek** (állatlétszámtól függetlenül), az AHL 94. cikke alapján:
 - a. export keltetők,
 - b. export termékenyítő állomások,
 - c. export gyűjtőállomások,
 - d. export tenyészbaromfitartók,
 - e. ún. jelentős kockázatot képviselő létesítmények (ezeket az állategészségügyi hatóság határozza meg),
 - f. ún. körülhatárolt létesítmények (jelenleg hazánkban még nem ismert ilyen minősítésű állattartó létesítmény).

4. Benépesítés:

- a. minden nagy létszámú állattartó létesítmény esetében a **benépesítés - az első betelepítés - a járási hivatal engedélye** alapján történik, az ÁSZ 4. § (1) pontja szerint.
- b. kis létszámú állattartó létesítmény esetében (a baromfiállomány akkor minősül kis létszámúnak, ha a létesítményben tartott teljes állatlétszám a 2000 db-ot nem haladja meg):
 - i. **regisztráció** alapján;
 - ii. **engedélyköteles** a benépesítés a 3/2017-es OFÁ határozat 1.a) pontja alapján:
 1. a kis létszámú baromfi tenyészállományok.
 - iii. a betelepítést **be kell jelenteni** a járási hivatalhoz a betelepítést megelőzően legalább 1 héttel a 3/2017-es OFÁ határozat 1.a) pontja alapján:
 1. árutermelő baromfitelep,
 2. májhízlaló baromfitelep esetében.

Már működő létesítmény esetén:

5. Betelepítés/ újraterelés:

- a. nagy létszámú állattartó létesítmény esetében minden állatbeszállítás előtt a **járási hivatal engedélyét** kell kérni (karanténengedély), az ÁSZ 4. § (2) pontja alapján.
- b. kis létszámú állattartó létesítmény esetében:
 - i. **regisztráció** alapján;
 - ii. a baromfi tenyésztelepek részére minden állatbeszállítás előtt a **járási hivatal engedélyét** kell kérni a 3/2017-es OFÁ határozat 1.a) pontja alapján.
 - iii. a betelepítést **be kell jelenteni** a járási hivatalhoz a betelepítést megelőzően legalább 1 héttel a 3/2017-es OFÁ határozat 1.a) pontja alapján:
 1. árutermelő baromfitelep,
 2. májhízlaló baromfitelep esetében.

Ökológiai termelés:

Az ökológiai termeléssel foglalkozó gazdálkodókra az általános állattartással kapcsolatos előírásokon túlmenően speciális előírások is vonatkoznak. Az ökológiai termelés szabályai a kapcsolódó uniós jogszabályok előírások megsértése nélkül alkalmazandóak *(Az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelet (2018. május 30.) (a továbbiakban: (EU) 2018/848 rendelet) 2. cikk (4).*

Ökológiai állattartást Magyarországon ökológiai tanúsító szervezet ellenőrzése alatt lehet végezni, azaz a termelőnek valamelyik szervezettel szerződést kell kötnie a tevékenység végzését megelőzően.

Magyarországon jelenleg elismert ökológiai tanúsító szervezetek:

- Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. (HU-ÖKO-01)
- Bio Garancia Kft. (HU-ÖKO-02)

A tanúsító szervezet valamennyi vele szerződésben álló termelő ökológiai termelésre vonatkozó ellenőrzését köteles évente elvégezni. Az éves ellenőrzés során a tanúsító szervezet vizsgálja egyebek mellett a tevékenység végzéséhez szükséges hatósági engedélyek, bejelentések meglétét, ezen felül az ökológiai termelésre vonatkozó előírások betartását, beleértve az ökológiai termeléssel kapcsolatos egyedi engedélyek meglétét is.

Az ökológiai termelés egyik előírása, hogy az állattartással foglalkozó gazdaságoknak az állatbeszerzést alapvetően ökológiai termelésből származó állatokkal kell megoldaniuk. A (EU) 2018/848 rendelet derogációs rendelkezésként lehetőséget ad a gazdálkodóknak arra, hogy **ettől eltérően, nem ökológiai termelésből származó állatokat vonjanak be ökológiai termelésbe, amennyiben erre az illetékes hatóság előzetes engedélyt ad.**

Az (EU) 2018/848 rendelet II. melléklet II. rész 1.3.4.3 pont szerint az 1.3.1. ponttól eltérve egy állomány első ízben történő kialakításakor, megújításakor vagy átalakításakor, és amennyiben a mezőgazdasági termelő minőségi és mennyiségi igényei nem teljesíthetők, az illetékes hatóság dönthet úgy, hogy nem ökológiai tartású baromfi is bevihető az ökológiai baromfitartó termelőegységbe, feltéve, hogy a tojástermelés céljából behozott jércék és a hústermelés céljából behozott baromfifélék háromnaposnál fiatalabbak. A belőlük származó termékek csak akkor tekinthetők ökológiai eredetűnek, ha betartották az 1.2. pontban említett átállási időszakot.

Ez a döntés **kizárólag arra vonatkozik**, hogy ökológiai termelést folytató egységbe nem ökológiai állatot hozhatnak be, megjelölve azok faját, a betelepítési időszakát, az állatok korát, és mennyiségét. Az engedély kiadására vonatkozó kötelezettség **nem függ a bevonni kívánt állatok mennyiségétől**, azaz már egy darab nem ökológiai állat termelésbe történő beviteléhez is szükséges. A döntés nem terjed ki a **nem** ökológiai termelésre vonatkozó egyéb előírásokra (pl. járványügyi rendelkezések).

A fenti követelményeket először az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló 889/2008/EK rendelet (már nem hatályos) fogalmazta meg, és a jelenleg hatályos (EU) 2018/848 rendelet is tartalmazza, tehát nem új szabályozásról van szó. A nem ökológiai állatbevonással kapcsolatos engedélyezési feladatot 2008-ban az FVM, 2009-2016-ig a NÉBIH és **2016-tól a Pest (Vár)Megyei Kormányhivatal látja el országos hatáskörben** (a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. VM rendelet 25/A. § k).

A nem ökológiai tartású állatok bevonását valamennyi tagállam köteles jelenteni az Európai Bizottság felé az OFIS (Organic Farming Information System) rendszeren keresztül. A jelentési kötelezettséget a Pest Vármegyei Kormányhivatal tájékoztatása alapján a NÉBIH végzi el (EU) 2020/464 rendelet 25. cikk).

(EU) 2020/464 rendelet III. mellékelt II. rész 2. Pont rendelkezik a jelentés tartalmáról, melyeket a kiadott engedélyeknek tartalmazniuk kell a kötelezettség teljesítése érdekében:

A konvencionális haszonállatfajok esetében (szarvasmarhafélék, lófélék, juhfélék, kecskefélék, sertésfélék, szarvasfélék, nyulak és **baromfi**) az (EU) 2018/848 rendelet II. melléklet II. részének 1.3.4.3. és 1.3.4.4. pontjával összhangban engedélyezett eltérésekkel kapcsolatos tájékoztatásban legalább a következőket jelentik:

- tudományos (latin) és közönséges (közhasználatú) név;
- fajta és törzs;
- hasznosítás: hús-, tej-, tojás- vagy kettős hasznú, illetve tenyészállat;
- az eltérések száma és az érintett egyedek száma összesen;
- az eltérések indokai: nem állnak rendelkezésre alkalmas állatok vagy egyéb indokok.

Fentiek alapján a területileg illetékes járási hivatalok csak olyan engedélyt adhatnak ki, amelyet jogszabály előír, a nem ökológiai szempontú engedély szükségessége a bevont állatok létszáma, hasznosítási iránya, tehát a gazdálkodó tevékenysége szerint változhat. A nem ökológiai állatok ökológiai termelésbe történő bevonása esetén a gazdálkodóknak eltérő szervtől adott esetben **több engedélyt is szükséges beszerezniük, az ökológiai engedély nem helyettesíti az állategészségügyi hatóság engedélyét, és nem létszámfüggő.** A betelepítési-újraterelítési kérelemben foglaltak ellenőrzése, a nem-megfelelőségek szankcionálása a járási hivatal feladata.